

Utredning om beskattningsfrågor sammanhängande med jordbrukets rationalisering, lantmäteriförrättningar samt nyttjanderättsupplåtelser på obegränsad tid

Skattelagssakkunniga, kammarrättsrådet H. Björne och taxeringsintendenten B. Sundberg, har nyligen avlämnat en omfattande promemoria (stencil) angående beskattning för inkomst av jordbruksfastighet och för realisationsvinst i samband med åtgärder för jordbrukets yttre rationalisering, vissa lantmäteriförrättningar samt nyttjanderättsupplåtelser på obegränsad tid mot engångsersättning.

De framlagda förslagen kunna sammanfattas i följande.

Gällande regler för beskattning av realisationsvinster och inkomster av skog kan i vissa lägen ge till resultat en beskattning, som drabbar hårdare än vad som i och för sig åsyftas. Så är bl. a. fallet då fastigheter och områden säljes eller bytes för åstadkommande av lämpligare fastighetsindelning (jordbrukets yttre rationalisering), då lantmäteriförrättningar (laga skiften och ägoutbyten) sker för detta ändamål och föranleder ståndsskogslikviden samt då åtgärder som nu nämnts föranleder skogsuttag av mer än normal omfattning. Ett därmed jämförligt fall föreligger, då fastighet eller markområde upplåtes för nyttjande under obegränsad tid för vattenkraftsändamål, framdragande av ledning eller anläggande av väg och upplåtelsen föranleder att skog måste avverkas eller säljas.

I promemorian framlägges förslag till ändringar i skattelagstiftningen med syfte

att undanröja eller mildra de beskattningskonsekvenser, som för närvarande kan inträda som följd av de ovan angivna åtgärderna.

Författningsförslagen innefattar följande ändringar jämfört med vad som nu gäller.

1. Vinst genom sådan avyttring av fast egendom, som främjar jordbrukets yttre rationalisering, skall icke anses som skattepliktig realisationsvinst.

Avyttring skall anses främja jordbrukets yttre rationalisering, om lantbruksnämnden i det län, där fastigheten är belägen, vitsordar att så är fallet.

2. Har skattskyldig såsom led i åtgärder för jordbrukets yttre rationalisering avyttrat fast egendom och i dess ställe förvärvat annan sådan egendom, skall, om den sistnämnda egendomen sedermera avyttras, frågan om skatteplikt för därvid uppkommen realisationsvinst beträffande fångets art och tiden för innehavet bedömas med hänsyn till det förstnämnda förvärvet.

3. Kontant ståndsskogslikvid likställes i mottagarens hand med köpeskilling för upplåtelse av skogsavverkningsrätt men likviden får om mottagaren så vill fördelas till beskattning på tre, eventuellt fem år.

4. Vid bedömning av skogs ingångsvärde skall särskilt beaktas värdet på rot av skog, som kan avverkas omedelbart.

5. Vid skogsuttag på nyköpt fastighet som förvärvats till normalt pris må, även om utredning om skogens återstående värde inte förebringas, värdeminskningsavdrag kunna medges med antagande att ingångsvärdet nedgått med den uttagna skogens rotvärde, där inte särskilda omständigheter föranleder till annat. En bestämmelse av denna art anses vara av särskild betydelse med hänsyn till möjligheterna för fastighetsägare att finansiera inköp av skogsområde genom avverkning.

6. Den som vid laga förrättning avstått skog mot kontant ståndsskogslikvid skall, oavsett om ingångsvärdet nedgått, vara berättigad till värdeminskningsavdrag för skog med så stor del av det gällande ingångsvärdet som svarar mot förhållandet mellan ståndsskogslikviden och skogens värde före förrättningen.

7. Den som förpliktats utbetala kontant ståndsskogslikvid skall i den mån skog därefter uttages vara berättigad att, oavsett om ingångsvärdet nedgår, få värdeminskningsavdrag för skog, dock högst

med belopp motsvarande skogsinkomsten och sammanlagt inte med mera än likvidbeloppet.

8. Skogsuttag på område, som upplåtits med nyttjanderätt på obegränsad tid för vattenkraftsändamål, ledningar e. dyl. skall likställas med avyttring av skog i samband med avyttring av marken.

9. Förordningen om skogskonto göres tillämplig på kontanta ståndsskogslikvider, därvid uppskov med taxering må avse likvid i dess helhet.

10. Genom särskild förordning beredes möjlighet för fastighetsägare, som för främjande av jordbrukets yttre rationalisering genom försäljning eller byte avhänt sig fastighet eller område därav och i dess ställe förvärvat liknande fastighet eller område, att få befrielse från skattskyldighet för avyttring av skog i samband med avyttring av marken mot det att skogens ingångsvärde för fastighet eller område som förvärvats nedsättes i motsvarande mån.